

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-02- Nr. 12-01-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugpjūčio 10 d. nutarimo Nr. 896 „Dėl Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. sausio 30 d. išvadoje Nr. NV-244 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projekto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas, susijusias su Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (toliau – Akademija) vykdomo formalųjų švietimą papildančio ugdymo įgyvendinimu. Taip pat papildyti ir (ar) patikslinti kitas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statuto (toliau – Akademijos statutas) nuostatas: dėl ekspertinių paslaugų teikimo, mažmeninės prekybos, studentų sąvokos, kariūnų stipendijų bei maitinimosi išlaidų piniginių kompensacijų iš dalies aprūpinant kariūnus maistu ir kt.

1. Nutarimo projektu siūloma detalizuoti Akademijos statute Įstatymo nuostatas, susijusias su formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programa) įgyvendinimu, – nustatoma, kad Akademijos viršininkas tvirtina Akademijoje vykdomą ketverių metų trukmės Programą, taip pat nustatoma, kad dėl mokinių ugdymo pagal Programą bus pasirašoma mokymosi sutartis, nustatomos mokinių teisės ir pareigos, tiesiogiai susijusios su Programos tinkamu įgyvendinimu, mokymosi sutarties nutraukimo sąlygos ir kt. Nutarimo projektu detalizuojamas Įstatyme nustatytas mokinių aprūpinimas – standartizuota apranga (uniforma) mokiniams būtų suteikiama ir dėvima Akademijos viršininko nustatyta tvarka.

2. Nutarimo projekte siūloma patikslinti Akademijos tikslus ir jiems pasiekti nustatytus uždavinius, įtvirtinant Akademijos galimybę teikti metodologinę ir metodinę pagalbą kitoms krašto apsaugos sistemos institucijoms, taip pat ekspertines paslaugas, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 6 punkte. Pažymėtina, kad Akademija yra valstybinis universitetas, kuris vykdo studijas ir atlieka nacionaliniam saugumui ir gynybai reikšmingus mokslinius tyrimus. Akademijos turimas mokslinis potencialas, sukauptos žinios, mokslinių tyrimų rezultatų patikimumas sudaro galimybę, esant poreikiui, pagal savo kompetenciją konsultuoti kitas krašto apsaugos sistemos institucijas dėl užsakomųjų mokslinių tyrimų reikalavimų formulavimo ir rezultatų ekspertinio vertinimo bei teikti joms metodinę pagalbą, taip pat užtikrintai teikti ekspertines paslaugas viešajam ir privačiam sektoriui. Pastarajam ekspertinės paslaugos būtų teikiamos atlygintinai. Siūlomas pakeitimas tiesiogiai susijęs su reiškiamu poreikiu tokias paslaugas gauti bei Akademijos, kaip universiteto, sukauptos patirties panaudojimu ir žinių pripažinimu, Akademijos instituciniu vertinimu.

3. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo (toliau – KASOKTĮ) 2 straipsnio 14 dalyje apibrėžta kariūno sąvoka, pagal kurią kariūnu laikomas

karys, atliekantis karo tarnybą mokymdamasis Lietuvos arba užsienio valstybės švietimo įstaigoje, kurią baigusiesiems asmenims suteikiamas karininko laipsnis, pagal studijų ir karinio rengimo programas, taip pat karys, atliekantis karo tarnybą mokymdamasis pagal karinio rengimo programas Lietuvos karo mokymo įstaigoje ir kartu studijuodamas kitoje Lietuvos ar užsienio valstybės aukštojoje mokykloje. Kariūno tarnyba trunka, iki karys priimamas į profesinę karo tarnybą, išleidžiamas į atsargą arba atleidžiamas ar pašalinamas iš karo mokymo įstaigos arba Lietuvos ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos. Kadangi Akademijoje gali studijuoti ne tik kariūnai, bet ir kiti studentai (ir klausytojai), skiriasi šių studijuojančių asmenų statusas, teisės ir pareigos. Pažymėtina, kad kariūnui, kaip tikrosios karo tarnybos kariui, taikomos bendrosios kario pareigos, karinis rengimas ir iš to išplaukiančios teisės ir pareigos, taip pat kiti reikalavimai dėl tarnybos drausmės, todėl, siekiant aiškumo, atitinkamai Akademijos statute patikslinama studento sąvoka, išskiriant į kariūnus ir kitus studentus, taip pat patikslinamos nuostatos, kurios taikomos kariūnams ir kitiems Akademijoje studijuojantiems kariams (dėl pareigos laikytis drausmės, dalyvavimo studentų atstovybės veikloje ir kt.).

4. Pažymėtina, kad, vadovaujantis KASOKTĮ 20 straipsnio 6 dalimi, reikalavimus karininkų rengimui Akademijoje kariuomenės vado teikimu nustato krašto apsaugos ministras, taip pat karinis rengimas Akademijoje organizuojamas tikrosios karo tarnybos karių profesiniams įgūdžiams formuoti ir tobulinti. Atsižvelgiant į tai, kad karinio rengimo reikalavimus Lietuvos kariuomenės vado teikimu nustato krašto apsaugos ministras, patikslinamos Akademijos statuto nuostatos, susijusios su studentų atstovybės turimomis teisėmis teikti siūlymus dėl kariūnų karinio rengimo, kariūnų drausmės ir kitų klausimų, išimtinai susijusių su kario statusu bei jo, kaip kario, teisėmis ir pareigomis. Šias teises kariūnai turi teisę ginti Lietuvos kariuomenės drausmės statuto nustatyta tvarka.

5. Nutarimo projektu taip pat siūloma didinti kariūnams mokamas stipendijas. Poreikis tikslinti kariūnų stipendijų dydį nustatytas sistemiškai įvertinus kariūnų atliekamą tarnybą, jos ir kitų karių tarnybos apmokėjimo dydžius bei įvertinus karininkų poreikį. Pažymėtina, kad šiuo metu Lietuvos kariuomenėje stinga karininkų. Siekiant užtikrinti reikiamo jų skaičiaus parengimą, ribinis kariūnų skaičius 2022 m. buvo padidintas iki 440 (kasmet priimamų kariūnų ribinis skaičius – 110). Viena iš priežasčių, dėl kurių asmenys nesiekia karininko profesijos, bet, siekdami prisidėti prie šalies saugumo stiprinimo, sudaro profesinės karo tarnybos sutartis, – menkas kariūnų tarnybos apmokėjimas. Kariūnai karo tarnybą atlieka mokymdamiesi Lietuvos arba užsienio valstybės švietimo įstaigoje, kurią baigusiesiems asmenims suteikiamas karininko laipsnis (toliau – karo mokymo įstaiga), pagal studijų ir karinio rengimo programas arba mokymdamiesi pagal karinio rengimo programas Lietuvos karo mokymo įstaigoje – Akademijoje – ir kartu studijuodami kitoje Lietuvos ar užsienio valstybės aukštojoje mokykloje. Kariūno tarnyba trunka, iki karys priimamas į profesinę karo tarnybą, išleidžiamas į atsargą arba atleidžiamas ar pašalinamas iš karo mokymo įstaigos arba Lietuvos ar užsienio valstybės aukštosios mokyklos. Pradėjęs tarnybą ir davęs kario priesaiką, kariui (įskaitant kariūną) suteikiamas pirmasis jaunesniojo eilinio (jaunesniojo jūreivio) laipsnis (KASOKTĮ 53 str. 1 d.), kuris rengimo būti karininkais laikotarpiu suspenduojamas. Tuo laikotarpiu Akademijos statuto nustatyta tvarka kariūnams suteikiami kariūnų laipsniai (KASOKTĮ 20 str. 15 d.). Pažymėtina, kad Akademijos rengiamo karininko vaidmuo Lietuvos kariuomenėje yra ypač reikšmingas, nes būtent karininkai turi sugebėti vadovauti būriui, turėti praktinių vadovavimo įgūdžių, kad galėtų vesti užsiėmimus kariams. Kariūno tarnyba pagal savo esmę ir apimtį iš esmės prilygsta kariniam (individualiam) rengimui, vykdomam kariniame vienetė, atliekant profesinę karo tarnybą.

Šiuo metu pagal Akademijos statuto 88 punktą pirmaisiais studijų metais kariūnams mokama 3,7 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio stipendija. Antraisiais studijų metais mokama nuo 3,7 iki 4,4 BSI, trečiaisiais – nuo 3,7 iki 5,1 BSI, ketvirtaisiais – nuo 3,7 iki 5,8 BSI, penktaisiais – nuo 3,7 iki 6,5 BSI dydžio stipendija. Konkretus mokamos stipendijos dydis priklauso nuo kariūno tarnybos vertinimo. Akademijoje studijuojantiems kariūnams paskutinį studijų semestrą skiriama 20 BSI dydžio stipendija.

Pažymėtina, kad tokios stipendijos ne tik neatitinka kitų užsienio valstybių praktikos, tačiau ir kitų karių tarnybos apmokėjimo dydžių. Kitose Europos Sąjungos šalyse kariūnams, kaip profesinės karo tarnybos kariams, visą studijų-tarnybos laikotarpį mokamas tarnybinis atlyginimas, o jo dydis kaimyninėse šalyse yra panašus ar didesnis (Latvijoje kariūnams mokama po 1000–1250 eurų, Estijoje – nuo 900 eurų, Lenkijoje –1000–1200 eurų, Austrijoje 1700–2000 eurų, Belgijoje – 1200–2000 eurų, Čekijoje – 600–700 eurų, Prancūzijoje – nuo 1600 eurų).

Pažymėtina, kad privalomosios pradinės karo tarnybos kariams, t. y. tiems, kuriems tarnyba, kitaip nei kariūnams, visais atvejais yra privaloma, šiuo metu mokama 3,7 BSI dydžio išmoka buitiniams išlaidoms nuo 2024 m. sausio 1 d. didinama iki 4,6 BSI dydžio, tačiau jiems papildomai gali būti mokamos 3,7 BSI dydžio premijos už pavyzdinę tarnybą (Įstatymo 60 str. 1 d.). Be to, papildomai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 41¹ straipsnio 1 dalimi, nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantys asmenys yra skatinami pinigineis išmokomis, kurias sudaro kas mėnesį skaičiuojamos sumos, priklausančios nuo atliktos tarnybos vertinimo rezultatų (4 BSI – asmenims, kurių tarnyba įvertinta „labai gerai“; 3 BSI – asmenims, kurių tarnyba įvertinta „gerai“; 2 BSI – asmenims, kurių tarnyba įvertinta „patenkinamai“). Papildomai Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektu numatyta šias išmokas didinti 3 kartus. Šio keičiamo įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad savo noru privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantiems asmenims, kurie norą atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą pareiškė iki metinio karo prievolinių sąrašo paskelbimo arba kurie nebuvo įrašyti į metinį karo prievolinių sąrašą, 39 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos išmokos būtų didinamos dar papildomai 30 procentų. Tokiu būdu savo noru privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantys kariai, išskyrus įvertintus nepatenkinamai, gauna nuo 6,3 iki 8,9 BSI dydžio išmokas, kurios priėmus Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymą padidės nuo 7,2 iki 9,8 BSI, o 7–9 jų tarnybos mėnesį jas numatoma didinti nuo 14,84 iki 24,88 BSI.

Atkreiptinas dėmesys, kad į Akademiją asmenys stoja savo iniciatyva, neturėdami prievolės. Privalomoji pradinė karo tarnyba kariūnui yra įskaitoma, kai kariūnas baigia pirmuosius studijų metus. Pagal savo pobūdį kariūnų karinis rengimas yra panašus į privalomosios pradinės karo tarnybos karių karinį rengimą, tačiau karinio rengimo veiklas kariūnai dar turi derinti su universitetinių studijų, lyderystės, neformalaus ugdymo ir visuomeniškumą ugdančiomis veiklomis. Atsižvelgiant į tai, kariūnų tarnyba neturėtų būti apmokama mažesniais dydžiais nei privalomosios pradinės karo tarnybos karių. Pažymėtina, kad kariūnų įgūdžiai ir kvalifikacija kiekvienais studijų metais auga ir po pirmųjų studijų metų ji iš esmės atitinka jaunesniojo eilinio, po antrųjų – eilinio, po trečiųjų – vyresniojo eilinio karinio laipsnio kvalifikaciją.

Siekiant, kad kariūnų atliekama tarnyba būtų apmokama teisingai, taip pat paskatinti daugiau asmenų pasirinkti karininko profesiją (ypač iš privalomąją pradinę karo tarnybą jau atlikusių asmenų), užtikrinti stabilų (nemažėjantį) pirmą kursą baigusį kariūnų skaičių kituose kursuose, ir atsižvelgiant į užsienio valstybėse taikomą karių tarnybos apmokėjimo praktiką, Nutarimo projekte (Akademijos statuto 88 punktas) siūloma didinti kariūnų stipendijas. Siūloma nustatyti, kad pirmaisiais studijų metais pirmajame semestre kariūnams, iki bus atliktas kariūnų tarnybos vertinimas, numatytas Akademijos statuto 60 punkte, būtų mokamos 7,85 BSI dydžio studijų stipendijos. Šis dydis yra siūlomo minimalaus ir maksimalaus pirmųjų studijų metų antrojo semestro stipendijų dydžio vidurkis bei atitinka privalomosios pradinės karo tarnybos kariams mokamos išmokos buitiniams išlaidoms dydį (išskyrus gavusius įvertinimą „puikiai“). Pirmųjų studijų metų antrajame semestre kariūnams, kurių tarnybos įvertinimas yra „nepatenkinamai“, būtų mokama 4,6 BSI, „patenkinamai“ – 7,2 BSI, „gerai“ – 8,5 BSI, „labai gerai“ – 9,8 BSI dydžio studijų stipendija. „Puikiai“ už tarnybos rezultatus įvertintiems kariūnams siūloma nustatyti tokiu pat intervalu kaip tarp atskirų įvertinimų (1,3) didesnę už įvertintų „labai gerai“, t. y. 11,1 BSI dydžio, studijų stipendiją. Antraisiais–penktaisiais studijų metais už „nepatenkintai“ įvertintus tarnybos rezultatus kariūnams taip pat siūloma nustatyti 4,6 BSI dydžio stipendiją, o už „puikiai“ įvertintą tarnybą kariūnams antraisiais studijų metais siūloma nustatyti jaunesniojo eilinio, trečiaisiais – eilinio, ketvirtųjų studijų metų pirmajame semestru – vyresniojo eilinio tarnybinio atlyginimo, atskaičius mokesčius, dydžio stipendiją, perskaičiuotą BSI dydžiais. Kitus įvertinimus

gavusiems kariūnams siūloma mokėti 0,5 BSI, lyginant su aukštesniu įvertinimu, mažesnes stipendijas. Tokiu atveju antraisiais studijų metais kariūnams, kurių tarnyba įvertinta „nepatenkinamai“, būtų mokama 4,6 BSI, „patenkinamai“ – 13,62 BSI, „gerai“ – 14,12 BSI, „labai gerai“ – 14,62 BSI, „puikiai“ – 15,12 BSI dydžio studijų stipendija. Trečiaisiais studijų metais kariūnams, kurių tarnyba įvertinta „nepatenkinamai“, būtų mokama 4,6 BSI, „patenkinamai“ – 14,01 BSI, „gerai“ – 14,51 BSI, „labai gerai“ – 15,01 BSI, „puikiai“ – 15,51 BSI dydžio studijų stipendija. Ketvirtųjų studijų metų pirmajame semestre kariūnams, kurių tarnyba įvertinta „nepatenkinamai“, būtų mokama 4,6 BSI, „patenkinamai“ – 15,39 BSI, „gerai“ – 15,89 BSI, „labai gerai“ – 16,39 BSI, „puikiai“ – 16,89 BSI dydžio studijų stipendija. Ketvirtųjų studijų metų antrajame semestre ir penktaisiais studijų metais kariūnams, kurių tarnybos įvertinimas yra „nepatenkinamai“, būtų mokama 4,6 BSI dydžio studijų stipendija, kitiems – 20 BSI. Minėtas 20 BSI dydis paliekamas nekeičiamas, kadangi jis atitinka atlyginimo už tarnybą esmę. Šis dydis yra lygus 80 procentų leitenanto (pirmasis karininko laipsnis, suteikiamas kariūnui baigus Akademiją) pirmaisiais metais gaunamo atlyginimo dydžio (pirmaisiais tarnybos metais leitenantui, skiriant jį į pareigas, nustatomo tarnybinio atlyginimo dydis atskaičius mokesčius yra beveik 970 Eur).

Atsižvelgiant į aptartus argumentus, stipendijos dydžio pakeitimas atitiktų kariūnų tarnybos esmę, būtų įgyvendintas principas, kad už tarnybą (darbą) turi būti tinkamai atlyginama, atitiktų kariams mokamų išmokų už tarnybą dydžius, skatintų karininko profesijos pasirinkimą. Taip pat, kasmet didėjant kariūnų kompetencijoms ir atsakomybei, jie būtų skatinami tobulėti ir siekti aukščiausio įvertinimo, kadangi stipendijos dydis kiekvienais studijų metais priklausys nuo tarnybos įvertinimo. Padidėjusi stipendija būtų mokama iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų (planuojant pagal jau į Akademiją priimtų kariūnų skaičių, papildomai 2024 metais būtų skiriama 1133,6 tūkst. Eur).

6. Įstatyme patikslinama, kad kariūnams mokamų stipendijų rūšis, jų skaičių ir dydžius, stipendijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato Akademijos statutas. Mokslo ir studijų įstatyme numatytos stipendijos neskiriamos. Atitinkamai patikslinamos ir Akademijos statuto nuostatos (68.4 papunktis, 88 ir 89 punktai), susijusios su stipendijomis, – patikslinami stipendijų pavadinimai (studijų stipendija), taip pat patikslinamos skatinamosios stipendijos skyrimo sąlygos ir tvarka. Nutarimo projektu siūloma numatyti galimybę kiekvienais metais generolo Jono Žemaičio gimimo metinių proga kariūnui skirti 15 BSI dydžio vieną Generolo Jono Žemaičio vardo skatinamąją stipendiją už ypatingą pasišymėjimą, vykdant pavestas užduotis, svarų indėlį į Akademijos, krašto apsaugos sistemos veiklą, už reikšmingus akademinius ir kitus pasiekimus. Ši skatinamoji stipendija būtų mokama iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų (planuojama kiekvienais metais skirti 15 BSI dydžio sumą). Kadangi tikslines stipendijas skiria fiziniai ir juridiniai asmenys, Akademija negali nustatyti jų konkretaus dydžio, atitinkamai dydis Akademijos statute nenustatomas.

7. Šiuo metu Akademijos statuto 63 straipsnyje išvardytos konkrečios valstybės institucijos, kurių valstybės tarnautojai ir jiems prilyginti pareigūnai turi teisę neatlygintinai mokytis pagal neformaliojo švietimo programas. Siekiant išvengti Akademijos statuto keitimo keičiantis institucijoms (jas likvidavus, reorganizavus ir kt.), keičiantis nurodytų institucijų pavadinimams ar funkcijoms, kai jos reikalingos sąveikai su Lietuvos kariuomene, siūlytina patikslinti Akademijos statuto 63 punktą nebevardijant konkrečių institucijų pavadinimų, o parašyti apibendrintą pavadinimą (nedetalizuojant atskirų institucijų), kad valstybės tarnautojai Akademijoje pagal neformaliojo švietimo programas, būtinas Lietuvos kariuomenės sąveikai su šiomis institucijomis užtikrinti, mokomi neatlygintinai pagal Krašto apsaugos ministerijos ir šių valstybės institucijų susitarimus.

8. Atsižvelgiant į KASOKTĮ 20 straipsnio 13 dalį, siūloma patikslinti Akademijos statuto 85 punktą – maitinimosi išlaidų kompensacijos apskaičiavimą, kai kariūnas iš dalies aprūpinamas maistu. Atsižvelgiant į tai, kad kariūnai gali būti išleidžiami iš Akademijos ir daliai dienos, siūloma reglamentuoti, kad kariūnams, kai nėra galimybės jų aprūpinti maistu ar iš dalies aprūpinti maistu, taip pat už laisvas nuo tarnybos dienas (ar dalį dienos), kuriomis jie išleidžiami iš Akademijos teritorijos, išmokama nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų piniginė kompensacija. Iš dalies maistu

aprūpintiems kariūnams mokama maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija mažinama sunaudotų maisto produktų ir maisto žaliavų, skirtų fiziologinei mitybos normai užtikrinti, kaina.

9. Atsižvelgiant į KASOKTĮ 20 straipsnio 13 dalį ir į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimą Nr. 1564 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymą“, patikslinamas kariūnų kelionės išlaidų atlyginimo reglamentavimas.

Nutarimo projektu taip pat siūloma atlyginti kariūnams kelionių išlaidas, kai jos patiriamos Akademijos viršininko įsakymu vykstant į renginius, varžybas ar atlikti kitų užduočių. Pažymėtina, kad kariūnai vyksta ne tik į kitas mokymo įstaigas, praktikos vietas, medicinos įstaigas, atostogų ar artimųjų laidotuves, bet ir Akademijos viršininko įsakymu į renginius, varžybas ar atlikti kitų užduočių. Tais atvejais, kai nėra galimybės juos nuvežti Akademijos transportu arba kai tai daryti nerentabilu, kariūnai į renginius, varžybas ar atlikti kitų užduočių galėtų vykti viešuoju arba savo transportu, tačiau Akademijos statute nėra numatyta jiems atlyginti tokių išlaidų. Atsižvelgiant į tai, siūloma patikslinti Akademijos statuto 90 punktą, numatant galimybę minėtas išlaidas atlyginti. Išlaidos būtų atlyginamos iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų (kasmet iki 2 tūkst. Eur).

10. Akademijoje studijuojantiems asmenims, taip pat Akademijos svečiams (kitų Lietuvos ir užsienio valstybių institucijų atstovams) teisės aktų nustatyta tvarka įteikiamos reprezentacinės dovanos, pvz., suvenyrai su Akademijos simboliais (puodeliai, rašikliai, kepuraitės ir pan.). Akademia turėtų turėti galimybę jų parduoti asmenims, tokių reprezentacinių dovanų negavusiems ar jų gavusiems, tačiau pageidaujantiems papildomai įsigyti kitų suvenyrų ar Akademijos leidyklos knygų. Atsižvelgiant į tai, keičiamo Akademijos statuto 12 punkte siūlytina patikslinti Akademijos veiklos rūšis, numatant galimybę prekiauti Akademijos leidyklos knygomis ir suvenyrais su Akademijos simbolika.

11. Siūloma patikslinti keičiamo Akademijos statuto 72.2 papunktį, suvienodinant Akademijos statuto nuostatas, numatant, kad kariūnai nėra atestuojami, o yra vertinama jų tarnyba (tarnybos vertinimas numatytas Akademijos statuto 60 punkte).

12. Siūloma pripažinti netekusiais galios Akademijos statuto 82–83 punktus, kuriais reglamentuojamas kariūnų garbės teismas, jo paskirtis, sudarymo tvarka ir kt. Pažymėtina, kad teismas – tai institucija, sprendžianti teisinį ginčą taikydama teisę ir vykdanči teisingumą vadovaudamasi teisės viršenybės bei kitais principais. Pagal Karių etikos kodeksą, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. V-561, laikytis kodekso reikalavimų – kario pareiga ir garbės reikalas, o jų pažeidimas smerkiamas ir užtraukia moralinę bei Lietuvos Respublikos kariuomenės drausmės statute nustatyta tvarka – drausminę atsakomybę (22 p.). Pavyzdys kariams yra jų vadas (viršininkas) (8 p.), jis asmeniškai atsako, kad jam pavaldūs kariai laikytųsi kodekso reikalavimų (23 p.), yra įgaliotas priimti sprendimą (skirti žodinį įspėjimą arba pareikšti raštišką įspėjimą), kai nustato, kad karys padarė kodekso reikalavimų pažeidimą (25 p.). Esant duomenų, kad karys galbūt pažeidė kodekso reikalavimus ir per paskutiniuosius vienus metus jam jau buvo skirtas rašytinis įspėjimas, vadas (viršininkas) gali inicijuoti tarnybinio patikrinimo dėl galbūt padaryto drausmės pažeidimo atlikimą. Tarnybinis patikrinimas dėl padaryto drausmės pažeidimo, drausminių nuobaudų skyrimas ir vykdymas bei skundų padavimas ir nagrinėjimas atliekami Kariuomenės drausmės statuto nustatyta tvarka (26 p.). Atsižvelgiant į tai, kariūnų garbės teismo institutas yra naikintinas kaip netikslingas, nes numatytos jo funkcijos yra įgyvendinamos kitais teisės aktuose numatytais būdais.

13. Įgyvendinant Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, patikslinamos nuostatos, susijusios su Akademijos bendruomenės ir personalo sudėtimi, pareiga teikti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai metinę veiklos ataskaitą. Taip pat nustatoma, kad Akademinės etikos kodeksą tvirtina Akademijos viršininkas, atsižvelgdamas į akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus rekomendacijas. Be to, suteikiama teisė Akademijos viršininkui patvirtinti Akademijos suteikto kvalifikacinio, mokslo daktaro laipsnio ar kitos Akademijoje įgytos kvalifikacijos patvirtinimo panaikinimo tvarką.

Akademijos statuto pakeitimai Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiami įvertinus Akademijos siūlymus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Kitų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimams. Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra.

Neigiamų pasekmių, priėmus Nutarimo projektą, nenumatoma.

Nutarimo projektu įgyvendinamoms Įstatymo projekto nuostatoms bei kariūnų stipendijoms reikalingos lėšos bus finansuojamos iš bendrų Krašto apsaugos ministerijai skiriamų asignavimų.

Nutarimo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė (tel. (8 5) 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) vyresnioji patarėja Svetlana Lapėnienė (tel. (8 5) 278 7045, el. p. svetlana.lapeniene@kam.lt), Įstaigų teisinės priežiūros skyriaus vedėja Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė (tel. (8 5) 263 5908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugpjūčio 10 d. nutarimo Nr. 896 „Dėl Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 9 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugpjūčio 10 d. nutarimo Nr. 896 „Dėl Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 11 lapų.

Krašto apsaugos ministras

Arvydas Anušauskas

Svetlana Lapėnienė, tel. (8 5) 278 7045, el. p. svetlana.lapeniene@kam.lt

Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė, tel. (8 5) 263 5908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt